

Vestskoven København

Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
Vandreture nr. 32

Vestskovens tilblivelse

Den 31. marts 1967 vedtog Folketinget en principbeslutning om at anlægge en Vestskov på ca. 1500 ha. Forud herfor lå mange års planlægning. Allerede i 1936 arbejdede man i "Betænkning om Københavnsegnens grønne Områder" med planer om en Vestskov. Men først med redaktør Hakon Stephensens kronik "Lad os plante et træ" i 1966, der skabte en kraftig folkestemning for sagen, kunne der skabes enighed om at anlægge Vestskoven.

Siden 1967 har statsskovbruget opkøbt arealer til Vestskoven. I Vestskovens første 25 år er erhvervet 1328 ha., der tidligere hovedsageligt anvendtes til landbrug og gartneri.

Hovedformålet med etableringen af Vestskoven var at skabe et rekreativt område for de hastigt voksende byområder i Københavns vestegn. Vestskovens planlæggere har derfor ønsket at skabe et så varieret landskab som overhovedet muligt. Det skulle være et landskab, som rummede åben skov med store sletter, kunstige bakkelandskaber samt høje, søer og mange stier og veje. Skoven er plantet i mange mindre dele, der repræsenterer typiske danske og sydkandinaviske skovtyper.

På kortet er Vestskovens arealer angivet med forskellig farve efter deres anvendelse. Der vil dog fortsat ske ændringer i området i form af nye plantninger, landskabsformninger, opkøb m.m.

En tur i Vestskoven

Med udgangspunkt ved P-pladsen på Bymosevej i nordkanten af Herstedøster landsby er der afmærket en vandretur på ca. 3,5 km. Turen kan forlænges med 1,5 km, hvis man vælger at bestige Herstedhøje.

Ved hjælp af kortet og vejstenene i skoven kan man tilrettelægge sin egen rute til én eller flere af de beskrevne lokaliteter.

A. Vestskovudstillingen og Ole Rømer Museet. I staldlængen til gården Kroppedal er indrettet en udstilling om Vestskoven. Her kan man bl. a. se områdets dyr, træer, kulturhistorie og en lysbilledserie. Ved siden af Vestskovudstillingen ligger et astronomisk museum navngivet efter astronomen Ole Rømer. Udstillingerne har åbent tirsdag til torsdag 9-16, fredag 9-15 samt lørdag, søndag og helligdage 14-17.

Fra Vestskovudstillingen udgår en Natursti på 1,3 km markeret med røde mærker. Guide til turen findes i kassen, der er opsat ved startstedet.

B. Ole Rømers landobservatorium. Her fandt man i 1978 efter mange eftersøgninger i området "Observatorium Tusculanum" fra 1704, hvor Ole Rømers to vigtigste instrumenter - meridiankredsen og jævndøgnsinstrumentet - var opstillet. Med meridiankredsen ville Ole Rømer forsøge at bevise, at jorden bevæger sig rundt om solen.

C. St. Vejleådal og Porsemosen. I perioden 1950-1970 er en række moseområder vest for København blevet fredet, og de udgør sammen med Vestskoven værdifulde landskaber i en tæt bebygget egn. Moserne har før i tiden været lavvandede søer, men er ved tilgroning blevet omdannet til lavmoser. Mens Porsemosen i dag er helt tilgroet med birke-, pile- og ellekrat, har kvæget på engene ved St. Vejleå forhindret de smukke enge i at blive overvokset med buske og træer.

D. Vikingalderlandsby. Ved parkeringspladsen vest for Risby opfører Albertslund Kommune en række kopier af grube- og langhuse fra jernalderen. Grubehusene skal anvendes af skoleklasser og give børnene mulighed for at opleve "historiens vingesus" på deres egen krop.

E. Naturskolen. I staldlængen på Petersborggård har Albertslund og Glostrup kommuner i samarbejde med Københavns Statsskovdistrikt indrettet en naturskole for de to kommuners skoleelever. Her kommer mere end 2000 børn hvert år for ved selvoplevelse at lære om naturen, og om hvordan man kan benytte og beskytte naturen. Naturskolen holder hvert år åbent-hus arrangementer med aktiviteter for besøgende.

F. Harrestrup Mose. Dette område er kendt for sit rige fugleliv. Om foråret er der mulighed for her at høre sangen fra utallige sangfugle blandt andet slår nattergalen her sine triller. Selv meget sky arter lader sig se her. Der kan nævnes grågås, gråstrubet og lille lappedykker, græshoppesanger og grønbenet rørhøne. Selv den sjældne vandrikse lader i forsommerens nattetimer sit karakteristiske "grisehyl" lyde her. Et godt overblik over mosen får man fra fugletårnet.

G. Herstedhøje er landets største kunstigt skabte bakkelandskab formet siden 1968 ved tilkørsel af godt 3 millioner kubikmeter jord og murbrokker fra udgravninger og saneringer i hele Storkøbenhavn. Fra det højeste punkt - 67 meter over havet - har man en storslået udsigt over Vestskoven. Her fra toppen er det muligt at pejle sig ind på forskellige landskabslementer ved hjælp af den sigteskive, der er opstillet på den store sten.

Mod øst ses Københavns tårne og bygninger, mod syd kan man i klart vejr se Stevns Klint, mod vest Roskilde Domkirke og mod nord Hareskovene.

Mod syd anes Stensøen, der også er kunstigt skabt. Omkring Stensøen er det tilladt at færdes med løs hund.

H. Pæreplantagen. Ved at sætte får ud i en gammel tilgroet pæreplantage er det lykkedes at skabe et overdrev med gamle pære- og æbletræer samt selvsået tjørn og rose. Der er adgang til arealet over stenter, og skovens gæster er velkomne til at plukke frugterne.

I. Oxbjerget er som Herstedhøje en kunstig bakke. I indhegningen omkring bakken er det tilladt at færdes med løs hund, hvis den er under kontrol. I snevintre er Oxbjerget meget benyttet til kælkning og skiløb.

J. Hvissingestenen. I forbindelse med udgravning til en hovedvandleledning igennem området stødte man i 1966 på en stor sten. Ved nøjere undersøgelser viste det sig at være Sjællands største sten med en vægt på ca. 250 tons. Stenen skulle være sprængt i småstykker, men det lykkedes i sidste øjeblik at rejse penge til at hæve og flytte stenen. Den ligger nu nord for Hvissinge landsby omgivet af en stenstrøning, og på toppen af den kan man stadig se de huller, der skulle have været fyldt med sprængstof.

Madpakke-spisesteder. Ved Herstedhøje, Oxbjerget, Mønterne og Kridtbjerget er opført små træhuse med borde og bænke. Her er der mulighed for at spise den medbragte mad i ly og læ.

Bålpladser. Der er flere steder indrettet bålpladser til fri afbenyttelse.

Kringelstien ligger i skovens nordvestlige del. Den er ca. 5 km. lang og snor sig gennem skovplantninger, hen over moser og forbi forskellige bakker. Stien er anlagt, så den er velegnet for kørestolsbrugere.

Vestskovens dyr

Flere steder i Vestskoven, bl.a. ved Herstedhøje, møder man indhegninger med det langhårede og charmerende skotske højlandskvæg. De store, buede horn og den lange pels leder tankerne hen på uroksen, kvægets stamfar. Højlandskvæget er meget hårdført, og befinder sig bedst ved at være ude hele året. Selv kælvingerne sker i det fri i marts-maj måned.

Omkring 100 stykker højlandskvæg sørger, sammen med skovens ca. 200 får, for at afgræsse en del af de store sletteområder. Om vinteren får dyrene tilskudsfoder i form af høg og korn dyrket på skovens marker.

I dag findes alle skovens almindelige dyrearter - rådyr, ræv, hare, grævling, egern, fasan, sneppe og mange andre - i Vestskoven. Dyrene er gradvist indvandret til området i takt med at skoven voksede til og derved skabte gode levesteder for dem. Dog finder man i Vestskoven kun meget få af de fuglearter, der yngler i gamle, hule træer. Skovdistriktet forsøger at råde bod på manglen ved i samarbejde med private at opsætte redekasser.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til Københavns Statsskovdistrikt, Syvtjernen, Fægdyden 1, 3500 Værløse, tlf. 44 35 00 35

Skov- og Naturstyrelsen, der hører under Miljøministeriet, forvalter arealer over hele landet. De omfatter næsten alle danske naturtyper. Driften af statsskovene tilgodeser både fritidsformål, produktionshensyn og naturbeskyttelse. Foldere over vandreture i statsskovene kan fås i turistbureauer og på bibliotekerne.

MILJØMINISTERIET
SKOV- OG NATURSTYRELSEN

